

DEVETNAESTA LEKCIJA

Ž

ČETIRI GODIŠNJA DOBA

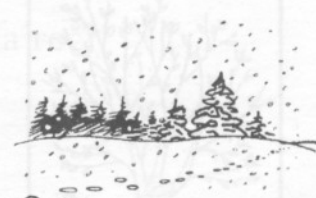
proleće

leto

jesen

zima

Zemlja dobija od Sunca dovoljno svetlosti i toplote za živi svet - ljude, životinje i biljke. Neki delovi Zemlje dobijaju više, a neki manje svetlosti. Zato je negde uvek leto, a negde uvek zima. Naša zemlja se nalazi između dve takve oblasti. Ima umerenu klimu i četiri godišnja doba. To su proleće, leto, jesen i zima.

U proleće sve raste, drveće dobija lišće, cveće cveta. Najviše posla seljaci imaju u baštama i na poljima u proleće i leti. Oni gaje voće, povrće, pšenicu, kukuruz ...

Rana jesen je najpriятniji period u godini, ali posle počinju kiše i hladne večeri i jutra. Često duva vetar. To je znak da dolazi duga i hladna zima.

IZRAZI

živi svet
godišnja doba

Zemlja - zemlja
Sunce - sunce

REČI:

svetlosti (svetlost)	light
toplote (toplota)	heat
biljke (biljka)	plants (plant)
životinje (životinja)	animals
negde	somewhere
leto	summer
zima	winter
oblasti (oblast)	regions (region)
umerenu (umeren,- a,-o)	moderate
klimu (klima)	climate
proleće	spring

IZRAZI

živi svet
godišnja doba

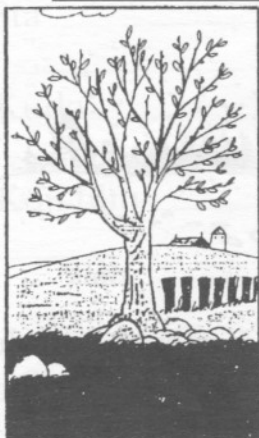
jesen	autumn, fall
raste (rasti)	it grows (to grow)
cveta (cvetati)	flower (to flower)
drveće	trees
lišće	leaves
poljima (polja)	fields (field)
gaje (gajiti)	they grow (to grow, to raise)
pšenicu (pšenica)	wheat
kukuruz	corn, maize
rana (rani,-a,-o)	early

EXPRESSIONS

the living world
seasons

VEŽBE

I Četiri godišnja doba su: proleće, leto, jesen i zima

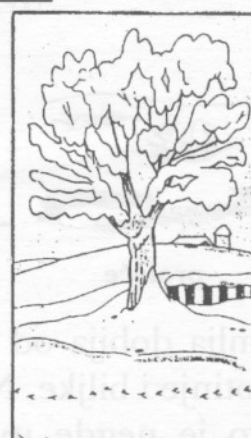
sl. 1 proleće

sl. 2 leto

sl. 3 jesen

sl. 4 zima

u leto - leti
u zimu - zimi
u proleće
u jesen

Opišite slike 1, 2, 3, 4

- Koje godišnje doba najviše volite?
- Koliko traje godišnje doba?
- Koje godišnje doba je najprijetnije kod nas?

II Zemlja dobija dovoljno svetlosti i toplote od Sunca.

	svetlost	jesen	} ž.r.
	oblast	noć	
	bolest	kap	
	vest	stvar	
	reč		

- sg
- N. dobra vest
 - G. (posle) dobre vesti
 - D. dobroj vesti
 - A. dobru vest
 - V. dobra vesti
 - I. (sa) dobrom vesti (vešču)
 - L. (o) dobroj vesti

- pl
- N. dobre vesti
 - G. (pre) dobrih vesti
 - D. dobrim vestima
 - A. dobre vesti
 - V. dobre vesti
 - I. (sa) dobrim vestima
 - L. (o) dobrim vestima

Dopunite rečenice odgovarajućim oblicima

1. Nema života bez _____ (svetlost)
2. Koja je za vas _____ u srpskom jeziku? (najteža reč)
3. Ne volim da pričam o _____ (ta stvar)
4. On ne zna ništa o _____ (teške bolesti)
5. Putovaćemo u _____ (ta oblast)
6. Želim ti _____ (laka noć)
7. Došao je sa _____ (lepa vest)

Izaberite tri reči i napišite tri rečenice (svetlost, oblast, bolest, vest, jesen, noć, kap)

1. _____
2. _____
3. _____

III

Negde je uvek leto, a negde uvek zima.

Gde?	negde	- Voleo bih da provedem odmor negde na moru.
Ko?	neko	- Neko me je tražio, ali nisam bio kod kuće.
Šta?	nešto	- Moram da kupim nešto za poklon.
Kuda?	nekuda	- Hajdemo nekuda, ne mogu da sedim kod kuće.

LEKCIJA IZ GEOGRAFIJE

Milica treba sutra da odgovara geografiju. Uči lekciju.

Milica : Ravnice se nalaze na severu Jugoslavije i u dolinama reka. Tu su zemlja i klima pogodne za pšenicu, kukuruz, povrće i voće. Ljudi gaje goveda, ovce, svinje i živinu. U tim oblastima su najveće fabrike hrane. One proizvode razne namirnice. Srednji i južni deo zemlje je planinski. Najviše planine se nalaze na jugu i zapadu. Tamo zima traje osam meseci ... Tata, čime se bave ljudi u planinskim oblastima ?

Nikola : Gaje krompir...ovce...goveda. Prave najbolji sir i pršutu. Mnoge proizvode izvoze. Neki ljudi rade u fabrikama i rudnicima. Kad smo prošlog leta putovali ka moru, stali smo u jednom malom selu na planini. Probali smo taj čuveni sir.

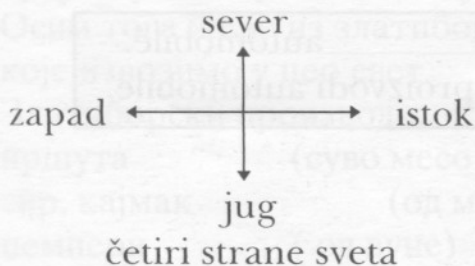
REČI:

ravnice (ravnica)	plains (plain)	(namirnica)	
severu (sever)	north	južni, -a,-o	southern
dolinama (dolina)	valleys (valley)	jugu (jug)	south
pogodne	appropriate, good	zapadu (zapad)	west
(pogodan, -a,-o)		planinski, -a,-o	mountainous
goveda (govedo)	beef cattle	prave (praviti)	to make
ovce (ovca)	sheep	pršutu (pršuta)	Yugoslav speciality smoked ham
svinje (svinja)	pigs (pig)	izvoze (izvoziti)	they export (to export)
živinu (živina)	poultry	rudnicima	mines (mine)
fabrike (fabrika)	factories (factory)	(rudnik)	
proizvode	they produce (to produce)	čuveni,-a,-o	famous
(proizvoditi)			
namirnice	food products		

VEŽBE

I

Ravnica se nalazi na severu Jugoslavije.

na severu
na jugu
na istoku
na zapadu

a) **Dopunite rečenice kao u primeru**

Ravnica se nalazi _____ zemlje. (sever)
Ravnica se nalazi na severu zemlje.

1. Planine su _____ (jug)
2. Fabrike hrane se nalaze _____ (sever)
3. Najviše planine su _____ (zapad i jug)
4. Najviše rudnika ima _____ (jug)

b) **Južni deo Srbije je planinski.**

sever - severni, -a, -o
jug - južni, -a, -o
istok - istočni, -a, -o
zapad - zapadni, -a, -o

Završite rečenice

Ravnica se nalazi u _____ delu zemlje. (severni)
Ravnica se nalazi u severnom delu zemlje.

1. Planine su u _____ delu. (južni)
2. Fabrike hrane se nalaze u _____ Srbiji. (severni)
3. Najviše planine su u _____ i _____ oblastima. (severni/južni)
4. Mnogo rudnika ima u _____ Srbiji. (istočni)

II Fabrike proizvode razne namirnice.

proizvoditi (proizvodim) proizvod
 Fabrika proizvodi hranu. Njeni proizvodi su odlični.

Stavite reči *proizvoditi* i *proizvod* na odgovarajuće mesto.

Ovo je nov _____.	Fabrika _____ automobile.
Ovo je nov proizvod.	Fabrika proizvodi automobile.

1. Probajte naše odlične _____!
2. Da li seljaci ovde _____ dobar sir?
3. Koja zemlja _____ najbolje televizore?
4. Mi uvozimo razne _____ iz Italije.

III Seljaci gaje kukuruz, krompir ...

Gledajte sliku i razgovarajte s drugom.

Pitajte: Šta ljudi gaje ?
 Gde ima najviše ...
 Šta se nalazi ...
 Gde su ...
 Šta proizvode ...

REČI:

istok east
 severni,-a,-o northern

istočni,-a,-o eastern
 zapadni,-a,-o western

ЗЛАТИБОР

Златибор је планина у западном делу Србије. Има умерену и врло пријатну климу. Позната је по производима од млека, меса и вуне. Осим тога жене из златиборског села Сирогојно праве дивне џемпере које извозимо у цео свет.

Златиборски производи:

пршута (суво месо)
сир, кајмак (од млека)
џемпери (од вуне)

	познат	} ПО+ЛОКАТИВ
	позната	
	познато	

Обележите знаком \checkmark (тачно) и X (нетачно) следеће реченице

Земља добија довољно светлости и топлоте од Сунца. \checkmark

1. У пролеће пада лишће.
2. У Југославији је увек зима.
3. Југославија има умерену климу и четири годишња доба.
4. Воће цвета у јесен.
5. Зима је најпријатнији период у години.
6. Равнице се налазе на југу Србије.
7. У равницама и долинама праве најбољи сир и пршуту.
8. У равницама људи гаје пшеницу, кукуруз, воће, поврће.
9. Средњи и јужни део је планински.
10. У равницама не гаје говеда, свиње, овце и живину.
11. Неке планине су познати туристички центри.

РЕЋИ:

суво (suv,-a,-o) | dry

IZRAZ

osim toga

IZRAZI

osim toga | besides

С1

a)

b) **Ponavljjanje lekcije**

DOMAĆI ZADATAK

I Dopunite rečenice odgovarajućim oblicima kao u primeru

U _____ često pada kiša. (jesen)

U jesen često pada kiša.

1. Svakog dana čujem mnogo _____ (nove vesti)
2. Ne znam _____ (ta reč)
3. Zimi su _____ duge i hladne. (noći)
4. Ljudi u _____ gaje pšenicu i kukuruz. (ova oblast)
5. U mojoj sobi nema dovoljno _____ (svetlost)
6. Imaš li _____ za oči ? (kapi)
7. Nije prijatno slušati razgovor o _____ (bolesti)
8. Za mene, proleće je lepše od _____ (jesen)

II Dopunite rečenice

1. U _____ ljudi gaje kukuruz, krompir, povrće. (planinski deo)
2. Na _____ ima mnogo fabrika hrane. (sever)
3. U _____ i _____ Srbiji se nalaze najviše planine. (zapadni , južni)
4. Da li su rudnici u _____ ili _____ delu ? (severni, južni)
5. Da li je _____ deo ravnica ? (srednji)

III Odgovorite na pitanja

1. Kako se zovu godišnja doba ?
2. Kakva je klima u našoj zemlji ?
3. Kada ljudi imaju najviše posla na poljima ?
4. Gde se nalaze ravnice u Jugoslaviji ?
5. Šta ljudi gaje u ravnicama ?
6. Koji deo naše zemlje je planinski ?
7. Čime se bave ljudi u planinskim oblastima ?
8. Koje proizvode izvoze ?